

VERSLAG KRING NP ONDERWIJS GROTE STEDEN

Dit is het verslag van de regionale kenniskring Grote Steden specifiek over NP Onderwijs, die online plaatsvond op 14 september 2021 van 10.00 – 11.30.

AGENDA

1. Welkom
2. Laatste nieuws
3. Financiën
4. Rol gemeente
5. Ondersteuning en informatie voor gemeenten
6. GOAB nieuws

LAATSTE NIEUWS

De afgelopen maanden is er een aantal brieven verstuurd aan gemeenten over NP Onderwijs. Ten eerste de eerste brief over de rollen en taken van gemeenten (april 2021: [brief](#)). Vervolgens verscheen er vanuit VWS en OCW een brief over herstel en perspectief voor de jeugd. In deze [brief](#) (juni 2021) beschrijven de ministeries welke mogelijkheden en middelen er zijn om jongeren te ondersteunen in deze periode en om achterstanden als gevolg van corona, op alle mogelijke terreinen, in te lopen. Deze brief beschrijft onder andere de inzet vanuit NP Onderwijs, Jeugdpakket en Steunpakket Welzijn. De plaat op de volgende pagina geeft een overzicht van alle steunpakketten en is ook in de brief te vinden.

In juli 2021 verscheen de laatste [brief](#), deze keer over het budget per gemeente. In deze brief zijn ook de bestedingsdoelen beschreven en de contouren van de specifieke uitkering (SPUK), waarover later meer. We noemen hierbij graag ook dat er moties zijn aangenomen om de doorlooptijd van het NP Onderwijs te verlengen zodat de middelen (voor scholen en gemeenten) over een langere termijn uitgegeven kunnen worden. Een besluit over wordt in voorjaar 2022 genomen. Het budget per gemeente is ook terug te vinden via <https://www.nponderwijs.nl/gemeenten/financiering>

Dan ter informatie:

- Er is in september een peiling onder scholen over de stand van zaken rondom NP Onderwijs en de schoolplannen. Dit wordt gevolgd door een Kamerbrief waarin de resultaten van deze peiling worden meegenomen.

FINANCIEN

Doel van de middelen die gemeenten voor NP Onderwijs krijgen is het terugdringen van onderwijsvertragingen als gevolg van corona. Hiervoor krijgen gemeenten in totaal ruim € 300 miljoen. Bedrag per gemeente te vinden via infotool op <https://www.nponderwijs.nl/gemeenten/financiering>. De bedragen zijn geënt op leerlingen die in de gemeenten schoolgaand zijn. VO-leerlingen die in een andere gemeente naar school staan, zijn bij de bekostiging van die gemeente meegenomen. NB. De bedragen die hier staan zijn de bedragen voor de gehele periode van NP Onderwijs, niet een bedrag per jaar!

De middelen zijn te besteden in de periode 1 juli 2021 tot en met 31 juli 2023. Voorfinanciering is toegestaan. De eerste uitbetaling volgt in december 2021 en beslaat de periode augustus – december 2021. Dat betekent dat de gemeente de middelen eerder mag inzetten (vanaf juli 2021) en ze ontvangt voor een periode van 24 maanden (aug '21 t/m juli '23). Vanaf januari 2022 ontvangt de gemeente de middelen maandelijks.

Doelen

De middelen moeten besteed worden aan door het Rijk opgegeven doelen, net als bij GOAB. De doelen zijn:

1. (Bovenschoolse) maatregelen: zoals de organisatie van een zomerschool, bijles, huiswerkbegeleiding, voorleeshulp thuis, activiteiten op het terrein van sport/cultuur/techniek, ouderbetrokkenheid, (bovenschoolse) samenwerking met universiteiten, hbo- en mbo-instellingen waar het gaat om professionalisering van schoolleiders en docenten. Gemeenten kunnen deze activiteiten in samenwerking met andere partijen zoals kinderopvang, bibliotheken, sport, cultuur vormgeven.
2. Voorschoolse periode: bijvoorbeeld inhalen van uren voorschoolse educatie, extra begeleiding in de groep, en extra inspanningen gericht op de toeleiding van kinderen. Het gaat bij deze activiteit om kinderen die in aanmerking komen voor voorschoolse educatie en al geïndiceerd zijn, maar ook kinderen die wel onder de VE-doelgroep vallen volgens de gemeente, maar nog niet geïndiceerd zijn.
3. Zorg en welzijn: bijvoorbeeld extra jeugdhulp op school, schoolmaatschappelijk werk, de M@ZL aanpak bij ziekteverzuim, zorg en welzijn in de zomerschool. Het gaat hier om aanvullende

interventies of extra beschikbaarheid van zorg op school naast de reguliere inzet. Bevorderen samenwerking in de gemeente

4. Samenwerking: bijvoorbeeld inzet vanuit andere organisaties binnen het onderwijs bevorderen, zoals pedagogisch medewerkers en jeugdartsen in het onderwijs.
5. Thuiszitters: extra activiteiten om deelname aan school te bevorderen voor kinderen tot en met 18 jaar.

Naast deze vijf doelen is het mogelijk om kosten voor tijdelijke extra huur van bestaande (onderwijs)huisvesting te bekostigen of extra gemeentelijke capaciteit (inclusief inhuur).

Monitoring

De beschikking voor gemeenten en de regeling voor de specifieke uitkering worden later in september verwacht. Om de besteding te volgen, start er een monitoringsprogramma. Waarschijnlijk wordt een deel van de gemeenten gevraagd hier aan deel te nemen. De bedoeling is het volgen, niet als verantwoordingsmechanisme. Daarnaast zal er ook gezocht worden naar bevragingen die zo min mogelijk administratieve last vragen. Een tussentijdse uitvraag via DUS-i (het subsidieportaal van het Rijk) is ook mogelijk.

Verantwoording

Gemeenten moeten jaarlijks verantwoorden over de bestede middelen, net als bij GOAB. De eindverantwoording vindt plaats over de jaarrekening 2023 of jaarrekening 2024, wanneer subsidienten niet voor de jaarrekening 2023 de eigen verantwoording hebben kunnen indienen. Dat betekent dat het mogelijk is dat je als gemeente voorjaar 2025 de laatste SiSa invult over dit onderwerp, wanneer je over de jaarrekening 2024 verantwoordt. In de verantwoording moeten gemeenten de relatie tot de genoemde bestedingsdoelen weergeven. Meer volgt in de uitwerking van deze specifieke uitkering die eind september 2021 openbaar wordt.

Vragen en antwoorden

Tijdens de kring zijn over de financiën tal van vragen gesteld. Hieronder staan de vragen en de antwoorden die deels na afloop door Oberon en OCW zijn verzameld.

Vraag: Bevat de SPUK ook meer richtlijnen over de verdeelsleutel ?

Antwoord: Nee, er wordt aangegeven dat gemeenten minimaal op een van deze 5 bestedingsdoelen hun middelen moeten inzetten. Er staan geen richtlijnen in de trant van minimaal 10% voor dit bestedingsdoel oid.

Vraag: Een van bestedingsdoelen is ambtelijke capaciteit; mag ook externe expertise worden ingekocht?

Antwoord: ja, dat mag

Vraag: Is er een bepaald percentage van het budget dat je maximaal aan extra (beleids capaciteit) mag uitgeven?

Antwoord: mogelijk geeft SPUK antwoord

Vraag: Wat valt onder zorg en welzijn, mag ook naschools aanbod voor sport bij het **speciaal** onderwijs. Sommige kinderen van het speciaal onderwijs zijn in corona 10 kilo aangekomen, veel overgewicht.

Antwoord: Ja, het budget kan ingezet worden voor het speciaal onderwijs en dus ook naschoolse sportactiviteiten in het speciaal onderwijs.

Vraag: Moet de uitvoering van de activiteit ook voor augustus 2023 plaats vinden of gaat het om het uitgeven van de middelen voor die activiteiten?

Antwoord: Naar analogie van GOAB moeten de activiteiten uitgevoerd zijn uiterlijk 31 juli 2023. Dit komt specifiek in de regeling te staan.

Vraag: Kan er meer toelichting gegeven worden op het bestedingsdoel samenwerking?

Antwoord: Partijen verbinden zodat ze de contacten met elkaar gaan gebruiken, verbindingen met sport, bieb etc. Het zit ook in de andere doelen, maar hier ligt de nadruk op de gemeentelijke rol om ervoor te zorgen dat scholen zich verbinden met andere partijen.

Vraag: Er is veel kritiek dat de middelen binnen 2 jaar moeten worden ingezet. Is er nog kans dat deze periode wordt verlengd?

Antwoord: Voorjaar 2022 is er een evaluatiemoment ivm een motie, dan kan eventueel tot verlenging worden besloten.

Vraag: Kan het geld ook ingezet worden in het mbo? Is er een andere regeling voor het mbo? Of ten behoeve van de overgang vo-mbo?

Antwoord: de gemeentelijke middelen NP Onderwijs zijn bedoeld voor activiteiten in de voorschoolse periode, PO en VO. Gemeenten worden wel verzocht met MBO-instellingen contact te houden voor afstemming etc. Er zijn andere gemeentelijke regelingen/middelen gerelateerd aan Corona zoals aanpak jeugdwerkloosheid die middelen bevat voor deze doelgroep/leeftijdscategorie. <https://www.nponderwijs.nl/gemeenten/aanpak-jeugdwerkloosheid>. Het bestedingsdoel thuiszitters betreft dus hiermee ook jongeren tot en met 18 jaar, dat komt in de regeling te staan. Mbo en ho krijgen zelf ook geld vanuit het NP Onderwijs [Middelbaar beroepsonderwijs en Hoger \(beroeps\)onderwijs | Nationaal Programma Onderwijs \(nponderwijs.nl\)](#)

Vraag: Hoe zit dat met lokale subsidies: de verantwoording daarvan is het jaar daarop pas. In de vorige OAB periode was de eindverantwoording aan het Rijk altijd een jaar later. De definitieve verantwoording in de jaarrekening was t+1. Je krijgt pas mei 2024 de verantwoording over 2023 van partijen. En dan volgen nog beoordeling, gesprekken etc.

Antwoord: OCW heeft dit uitgezocht, de eindverantwoording van de NP Onderwijsmiddelen mag ook in de jaarrekening van 2024 (die dus voorjaar 2025 wordt opgesteld).

Vraag: Als je aansluit bij bestaande plannen, hoe houd je alle middelen OAB en NP Onderwijs uit elkaar in de verantwoording?

Antwoord: Dit lukt het beste door het goed vast te leggen van alle afspraken in het gemeentelijk NP Onderwijs plan. Het is raadzaam aparte subsidiebeschikkingen op te stellen voor activiteiten uit NP Onderwijs budget.

Vraag: Kun je als gemeente nog iets met voorschools naast de inhaalprogramma's?

Tip uit andere gemeente: tutoring voor doelgroepkinderen in de ve.

ROL GEMEENTEN BIJ NP ONDERWIJS

Uit de brief van OCW is te lezen dat gemeenten als taak hebben een plan te ontwikkelen, aanvullend aan de schoolprogramma's, waarmee de leervertragingen worden ingelopen voor kinderen en jongeren (voorschool, po, vo, so). Leerlingen in het vervolgonderwijs vallen niet onder het gemeentelijk plan, maar samenwerking met (en financiering van) het vervolgonderwijs om bijvoorbeeld professionalisering van leerkrachten of onderwijsassistenten aan te pakken is wel mogelijk. Er zijn wel andere steunpakketten met gemeentelijke middelen voor deze doelgroep zoals aanpak [jeugdwerkloosheid](#).

Het is de bedoeling dat het plan in samenspraak met primair, voortgezet, speciaal, middelbaar beroeps en hoger onderwijs in de gemeente wordt opgesteld en in verbinding met andere partners, zoals jeugdhulp, jongerenwerk, bibliotheek, GGD etc. Dat betekent dat er veel partners bij betrokken kunnen zijn. Naast de interne collega's die bij de overige herstellepakketten betrokken zijn.

Uit de uitvraag bij de aanmelding voor de kenniskringen kwam het beeld dat ongeveer 75% van de gemeenten zich rond de zomer nog aan het oriënteren waren. Dit ging over alle gemeenten, binnen de G44 zijn de meeste gemeente bezig met een ruwe schets voor een plan. De meeste vragen die jullie wilden stellen gingen over de voorwaarden van de besteding van de middelen (net behandeld), het tijdspad en de samenhang met andere steunpakketten. Uit de fieldlab die wij organiseerden met een aantal gemeenten die al bezig waren met NP Onderwijs blijkt dat het tempo en focus erg verschillen. Ook de netwerken waar mee samen wordt gewerkt verschilt per gemeente. Soms een nieuwe werkgroep, soms bestaande VVE/LEA/arbeidsmarkt/netwerken.

Vraag: we krijgen de schoolplannen maar moeizaam. OCW krijgt ze ook, kunnen gemeenten van het Rijk geen terugkoppeling krijgen van de schoolplannen uit hun gemeente?

Antwoord: OCW heeft dit nagevraagd en dit is vanwege AVG niet mogelijk.

Na de breakout delen de gemeenten hun observaties en tips. Veel gemeenten die deelnamen aan de breakout waren nog in de oriënterende fase. Na afloop is o.a. gemeld:

- Het NP Onderwijsplan vooral zorgvuldig opstellen, niet te gehaast.
- Aansluiting zoeken bij plannen en educatieve agendas die er al liggen.
- Benutten van de NPO-middelen om eea uit te proberen die dan mogelijk in de nieuwe oab-periode geborgd kunnen worden.
- Ook financieel ruimte laten voor latere nieuwe verzoeken van scholen.

Er is sinds 17 september een [handreiking](#) over de rol van gemeenten bij NP Onderwijs vanuit het ondersteuningsprogramma beschikbaar.

ONDERSTEUNING EN INFORMATIE

Voor gemeenten is er vanuit verschillende hoeken informatie te vinden:

- www.nponderwijs.nl: recente informatie, voorbeelden.
Hier is ook een helpdesk aan verbonden waar je ook als gemeente met vragen terecht kunt en binnenkort is er een kenniscommunity voor het delen van voorbeelden en ondersteuning
- www.onderwijskennis.nl: voorbeelden en uitwerking van effectieve interventies obv onderzoek
- www.kennisrotonde.nl: wetenschappelijk onderbouwd antwoord op onderwijsvragen, ook van gemeenten
- www.nji.nl: informatie over samenhang andere steunpakketten, stappenplan

- www.vng.nl: goede voorbeelden herstelplannen (inclusief NP Onderwijs)
- www.gelijke-kansen.nl: kennisdeling van gelijke kansen agenda's, thema-agenda's, webinars
- www.aanpakmetandereogen.nl: kennisdeling over samenwerking/aansluiting onderwijs en jeugdhulp
- www.goab.eu : toeleiding naar andere bronnen van informatie

Er is ook specifieke ondersteuning voor gemeenten beschikbaar:

- Via helpdesk NP Onderwijs: lichte expert ondersteuning voor 2 dagdelen
- Gelijke Kansen Alliantie:
 - Met 50 nieuwe gemeenten wordt gewerkt aan een GK Agenda (naast de 50 GKA gemeenten die er al zijn)
 - Er is ook ondersteuning mogelijk in het faciliteren van bijv een regionale bijeenkomst
 - Neem contact op met de regio coördinator. Zie www.gelijke-kansen.nl voor meer informatie
- Met Andere Ogen biedt ondersteuning en informatie rondom het versterken aansluiting onderwijs/jeugdhulp
- Gedragswerk, Ingrado en Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ). Deze drie partijen gaan specifiek een aantal gemeenten ondersteunen bij het ontwikkelen van onderwijszorgarrangementen voor niet ingeschreven kinderen.
- Voor kleine gemeenten met veel achterstandsvraagstukken komt aanvullende ondersteuning beschikbaar (vanaf ongeveer november)

Ook vanuit het GOAB-ondersteuningstraject bieden wij specifieke informatie over het NP Onderwijs. Het gaat vooral om het faciliteren van uitwisselen en geven/toeleiden naar informatie.

Uitwisseling

- Kenniskringen in Q4 2021, Q2 2022 en Q4 2022
- LinkedIn groep (besloten): [Nationaal Programma Onderwijs \(NPO\) | Groups | LinkedIn](#)
- Fieldlabs (Op uitnodiging. Output wordt breder gedeeld in kenniskringen)

Website en informatie

- www.goab.eu: er komt een NP Onderwijs deel, vooral bedoeld om door te verwijzen naar andere bronnen
- [Handreiking](#) NP Onderwijs rol gemeente (sept 2021)
- Podcast over de gemeentelijke rol in NP Onderwijs

GOAB NIEUWS

Tot slot wat GOAB-nieuws

Financieel

De voorlopige beschikking 2022 en definitieve beschikking 2021 worden later deze maand verwacht.

Voorlopige achterstandsscores (berekening CBS) zijn wel al [bekend](#).

Inhoudelijk

Per 1 januari 2022 wettelijke start pedagogisch beleidsmedewerker in de ve.

Onderzoek

- **Onderzoek** Waarborgfonds naar kostprijs kinderopvang (incl peuteropvang) in juli afgerond. Gemiddelde kostprijs peuteropvang € 9,33 (2021).
- Landelijke monitor Kwaliteit Kinderopvang (LKK) verlengd. Door corona zijn er geen bezoeken uitgevoerd maar zijn er wel verdiepingsrapporten gepubliceerd. Recente rapporten over o.a. kwaliteitsinstrumenten zijn te vinden via www.lkk.nl
- Rapportage onderzoek Bereik Voorschoolse Voorzieningen verwacht Q1 2022. De uitvraag onder gemeenten was al in april/mei. Onder GGD/JGZ gaat later dit jaar plaatsvinden.
- Implementatieonderzoek 960 uur ve, pbm'er en besteding GOAB-middelen (verwacht Q4 2021)

Vraag: Hoe verhoudt zich de kostprijs tot het landelijk fiscaal maximum uurtarief (in 2022 ws € 8,52)?

Antwoord: Het geeft aan dat peuteropvang als product verliesgevend is (maximum tarief € 8,52, kostprijs € 9,33). In veel gevallen moeten ofwel ouders ofwel gemeenten (of beiden) dus aanvullend meebetalen. Organisaties die ook andere opvang aanbieden kunnen dit deels compenseren.

Vraag: de beschikkingen waren vorig jaar binnen de gemeente niet doorgekomen. Kan het ondersteuningstraject een seintje geven als ze er zijn?

Antwoord: we sturen meestal een korte nieuwsflits als deze beschikkingen er zijn en we plaatsen ze op de website (kopje actueel).

Tot slot is gevraagd of men nog een lijst van de deelnemers van deze bijeenkomst kon krijgen, zodat je nog contact met elkaar kan opnemen. I.v.m. AVG doen we dat niet. De specifieke LinkedIn groep is hiervoor een kanaal. Tip: VNG website heeft ook een deel waarin gemeenten ervaringen uitwisselen over het NPO

Verder

Houd de website www.goab.eu in de gaten voor nieuwe handreikingen, verslagen en de planning van bijeenkomsten.

Save the date

De volgende bijeenkomst wordt gehouden op 16 november 2021. De bijeenkomst is van 10 tot 12, via Teams. Tijdens deze bijeenkomst gaat het eerste uur in op ontwikkelingen rondom NP Onderwijs en het tweede deel gaat over GOAB. De link en agenda worden voorafgaand aan 16 november aan alle leden van de kenniskring gestuurd. Mist een collega op onze GOAB-contactlijst of staat er een oud-collega op? Laat het weten via wdegeus@oberon.eu